

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

X. évfolyam, 3004. szám 4 oldal, 20 ban! 1954. október 17. vasárnap.

— Közművelődés — Irodalom — Művészet. (2. oldal.)
— Számolják fel Borosjenőrajonban az ősi munkálatoknál mutatkozó lemaradást. (3. oldal.)
— Nagyarányu építkezési munkálatok kollektív gazdaságainkban (3. oldal.)

— A propagandisták és az agitátorok segítségével — A Román Munkáspárt a nép forradalmi hagyományainak folytatója. (3. oldal.)
— A Szovjetunió önzetlen gazdasági segítségét ajánl a gyengén fejlett országoknak. (4. oldal.)
— Új jellegzetességek a gyarmati és a függő országok népeinek szabadságharcában. (4. oldal.)

— A kínai dolgozók a termelés fokozásával közelednek a szovjet-kínai eseményekhez. (4. oldal.)
— A szovjet-kínai egyezménynek mely benyomást gyakorolnak Ázsia népeire. (4. oldal.)
— Az amerikai sajtó a közeledő amerikai választásokról. (4. oldal.)
— Rosszabbodott a gazdasági helyzet Chilében. (4. oldal.)

Az őszinte barátság nagyszerű dokumentumai

Nagy érdeklődéssel fogadta a világ közvéleménye azokat a nagyjelentőségű egyezményeket, amelyeket a szeptember 29 és október 12 között Pekingben tartózkodott szovjet kormányküldöttség a Kínai Népköztársaság képviselőivel megkötött. Nem kétséges, hogy mindenütt, ahol békeszerető emberek élnek, örömmel fogadják ezeket a nagyjelentőségű okmányokat, amelyek újabb igazolásai a 800 millió lelket számláló Szovjetunió és Kínai Népköztársaság őszinte barátságának.

Már bevezetőjében hangsúlyozza a két állam közös nyilatkozata, hogy a Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság között tökéletes egyetértés áll fenn a világot átfogó valamennyi nemzetközi kérdés tekintetében. A Kínai Népköztársaság megalakulása óta eltelt öt esztendő alatt ez a tény már számos alkalommal jutott kifejezésre. A Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság között egyre szilárdabbá váló barátság az 1950 február 14-én megkötött barátsági, szövetségi és kölcsönös segélynyújtási szerződés szellemében teljes nézetazonosságon alapul.

A két kormány mostani közös nyilatkozata hangsúlyozza, hogy a Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság közötti kölcsönös kikerülő egymás tanácsát olyan kérdésekben, amelyek a két országot érdeklik és amelyeknek célja a béke biztosítása és a nemzetközi ellentétek csökkentése. A béke fenntartása egyaránt érdek mind a két államnak úgy a Távolkeleten, mint az egész világban.

A genfi értekezlet hatalmas jelentősége abban is megnyilvánult, hogy a Kínai Népköztársaság mint nagyhatalom vett részt azokon a tanácskozásokon, amelyeknek eredményeként végetvetették a délkelet-ázsiai hadműveleteknek. A közös nyilatkozat hangsúlyozza, hogy az Egyesült Államok még most sem akarja elismerni a népi kínai nemzetközi jogait és ezáltal az Egyesült Államok-kormány nem a békét, hanem a nemzetközi ellentétek elmélyítését tűzi célul maga elé. „Az ilyen politika, valamint az Egyesült Államoknak a Kínai Népköztársaság ellen közvetlenül elkövetett agressziói és a körülmény, hogy az Egyesült Államok továbbra is megszállva tartja a Kínai Népköztársaság szerves részét alkotó Tajvan szigetét, továbbá a kínai néppel szemben ellenséges Csang Kaj-sek klikknek nyújtott katonai és pénzügyi segítség — összeegyeztethetetlen a távolkeleti béke megőrzésének és a nemzetközi feszültség enyhítésének feladataival” — szövegezi le a közös nyilatkozat.

Konkrét javaslatokat tesz a két nagyhatalom-kormány a béke megszilárdításának érdekében, amikor értekezlet összehívását indítványozza a koreai kérdés rendezése céljából. Ezen az értekezleten valamennyi érdekelt állam részt venne. Nyilvánvaló, hogy a Korea békés egyesítéséért folyó harc szempontjából hatalmas jelentősége lenne egy ilyen értekezlet összehívásának. Világos az is, hogy ez a lépés közelebb vinne más nemzetközi kérdések megoldásához is.

A közös nyilatkozatban a két kormány kijelenti, hogy készek megfélemlítő intézkedéseket hozni a Japánnal való viszony normalizálására. Hangsúlyozza a nyilatkozat, hogy különös érdeklődéssel figyelik a japán nép törekvéseit, amelyeket hazája fejlődése és függetlenségének megszilárdítása érdekében szándékszik kifejezni. Természetesen a Szovjetunió és a

Kínai Népköztársaság-kormány támogatja a japán nép harcát a függetlenségért, valamint azt a nyilvánvaló öhaját, hogy Japán is lépéseket tegyen a kínai néppel és a Szovjetunióval való viszonya normalizálása érdekében.

Nem kevésbé jelentős a Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság között létrejött megegyezés, hogy a szovjet csapatokat kivonják Port Arthur haditengerészeti támaszpontjából — amelyet eddig a szovjet és a kínai katonai erők együttesen használtak — és az ezen a területen lévő összes berendezések fizetési kötelezettség nélkül a Kínai Népköztársaság tulajdonába mennek át.

A kölcsönös érdekek tiszteletben tartása, az egymás szükségleteinek kielégítéséért meglett erőfeszítések megnyilvánulnak a két ország közötti elmélyült gazdasági kapcsolatokban is. A Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság közötti gazdasági együttműködés már eddig is jelentős tényező volt abban a harcban, amelyet a kínai nép az ország szocialista átalakításáért folytat. A Kínai Népköztársaság már az első öt éves terv teljesítése folyamán hatalmas segítséget kapott a Szovjetuniótól.

A Szovjetunió segítségével százezer nagyhatalom ipari vállalat épült a Kínai Népköztársaságban. A most megkötött egyezmények értelmében a Szovjetunió segítése még nagyobb mértékben fokozódik. A Szovjetunió 520 millió rubel értékű hosszulejáratú kölcsönt nyújt a Kínai Népköztársaságnak és amellett, hogy a már eddig épülő 141 vállalat számára szükséges felszerelés mennyiségét növeli, újabb 15 nagy iparvállalat építéséhez ad segítséget.

Nagyjelentőségű az a segítség is, amelyet az ugyancsak most aláírt gazdasági tudományos együttműködésre vonatkozó szerződés irányoz elő. E szerint megszervezik a közvetlen közlekedést a két ország között. Két új vasútvonalat építenek. Ezzel nemcsak a Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság közötti árucseréforgalom lebonyolítása válik könnyebbé, de jelentős lépés az egyezményeknek a része a népi demokratikus országok és a Kínai Népköztársaság közötti forgalom meggyorsításában is.

A szabadságot elnyert kínai nép hatalmas harcot folytatott a felszabadulás utáni közvetlen időben népgazdasága helyreállításáért. Ekkor a felbecsülhetetlen értékű szovjet segítség abban nyilvánult meg, hogy a Szovjetunió négy szovjet-kínai vállalatot létesített Kínában, amelyek fontos tényező szerepét töltötték be a kínai népgazdaság helyreállításában. Az önzetlen segítő-készség újabb megnyilvánulása az, hogy a szovjet kormány ezt a négy közös vállalatot átadja a kínai népnek, hogy ezzel is segítse a kínai nép hatalmas első öt éves tervének teljesítését.

Hazánk dolgozó népe, amely a néhány héttel ezelőtt megkötött szovjet-román egyezmény értelmében egyedüli tulajdonosává vált az eddigi közös érdekességű Sovrom vállalatoknak, nagy örömmel üdvözlö a Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság iránt tanúsított baráti segítségét. Elismeréssel és örömmel fogadjuk a Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság között létrejött egyezményeket, amelyek világosan példázák, hogy mindazok az országok, amelyek a Szovjetunió barátságát élvezik, hatalmas léptekkel haladnak a jólét, a szocializmus és a tartós béke felé vezető uton.

A II. pártkongresszus és november 7 tiszteletére

Jelentős anyag-megtakarítás

A „Május 1” termelészövetkezet munkásai lendületes szocialista versenyt folytatnak, hogy a II. pártkongresszus és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulóját a termelésben elért kimagasló eredményekkel köszöntsék. Vállalásukat teljesítették, terven felül 50 ágybétét, ezenkívül terven felül 75 matracot készítettek és összesen 5363 lej értékű anyagmegtakarítást értek el. A vállalt 102,5 százalékos globális termelési terv teljesítéséért szeptemberben 107,9 százalékos eredményt értek el.

A szocialista versenyben az elmúlt hónapban Engler Erzsébet brigádjá 199 százalékos normatelteljesítéssel vezetett. A brigád tagjai közül lelkiismeretes munkáinkkal kitűntek Engler Erzsébet brigádvezető, Beney Anna, Dumele Ana, Putz Antal, Baurstark Szofia és más dolgozók.

Az anyagmegtakarítás terén a leg-szebb eredménnyel a kárpitos brigád dicsekedhetik. A brigád összesen 3000 lej értékű rugót, szettet, fonalat, bútorcsövet takarított meg. Dicsekedhet a kárpitos Heger Imre, Novák Ferenc, Bucksbaum Emilia és mások.

Sorozatos túlteljesítés

A „Varga Katalin” termelészövetkezet dolgozói lelkesen harcolnak, hogy a II. pártkongresszus és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulóját tiszteletre hangzott kötelezettségvállalásaikkal tettekké váljanak. Már eddig jelentős megvalósításokat értek el és a leg-jobb uton haladnak, hogy vállalásaikat a két nagy ünnepnap tiszteletére teljesítsék. De beszéljenek a számok! A babasztyá 4000 darab baba elkészítését vállalta terven felül. A vállaltból már elkészült 420. A kötött-szövött árukat készítő osztály 28 gyermekruhát és 31 babakabátot gyártott terven felül. Mindkét áru-cikkből 100–100 volt a vállalt. A konfekció osztályon 16 pizsama és 18 párnahuzat készült el, míg a kő-zisvövődében 85 pohártörölt és 76 törölközőt gyártottak, ugyancsak terven felül.

Számos dolgozó tűnt ki különösen jó termelési eredményével. Hosszu Rozalia 230, Ruzicska Rozalia 279, Opris Reghina 201, Lanzinger Rozalia 191, Veres Krisztina 252, Braun Maria 239, Farkas Erzsébet 196 százalékos átlagos normatelteljesítést ért el.

A kulturális közlekedés eszközei a különböző rendezvények, amelyeket az aradtartományi ARLUS szervezett meg. Így megrendezték az ének-és tánc tisztelet napját, amelyet a Kulturális teremben Mihut Nicolae elvtárs, az aradi Állami Román Színház művésze nyitott meg.

Mihut elvtárs előadásában beszélt arról a nagy segítségről, amelyet országunk a Szovjetuniótól kap.

Az előadást színvonalas művészi műsor követte, amelyet a temesvári opera és balett vendégzereplő művészei szolgáltattak. Felcsendültek Verdi, Puccini, Rossini és Rimszki-Korsakov örökzsej áriái, amelyek Silvia Ivan, Marius Sola, Aurel Mihailovici tolmácsolásában leközötték a közönség érdeklődését.

A klasszikusok mellett új hazai operáinkból („Fát-frumos din lacrima”) is számos részletet hallottunk. Nagy sikere volt a könnyű muzsikának is. Dunajevszkij „Szahid szél” és Lehár: „Mosoly ország”-ának kellemes, lágy érzelmekkel teli dal-

Megvalósulnak a munkavállalások

A „Vörös Trikol”-gyár dolgozói vállalták, hogy a szocialista verseny folyamán 15.000 darab gyapjú és pamut kötöttáruat adnak terven felül. Munkavállalásukat már eddig teljesítették, sőt 3.391 darab kötöttáruval túlszárnyalták. A szocialista versenyben azonban nemcsak a mennyiségi termelésre fordítottak figyelmet a dolgozók; október 1-től 15-ig 3,5 százalékkal a minőséget is megjavították. További vállalásukat, hogy a körkötő részlegen a gépek lakatbarendezéséért átalakítják, szintén teljesítették.

Novemberre termelnek

Kiss Péter, a „Solidaritaea” asztalosipari szövetkezet kézi-asztalos műhelyének dolgozója kitűnő minőségű munkát végzett. Szeptemberben 99 százalékos minőségi eredményt ért el. Lelekiismeretes munkájával nagy-mértékben hozzájárult ahhoz, hogy csoportja — amelynek felelőse Megyeri László elvtárs — a II. pártkongresszus és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulóját tiszteletre szervezett versenyben szeptemberben 191 százalékos normatelteljesítéssel győztesként került ki.

A furnér és a hulladékanyag helyes felhasználásával Megyeri László elvtárs csoportja egy hónap alatt 380 lej értékű anyagmegtakarítást ért el.

Turi István, a csiszolóosztály dolgozója, nagy figyelemmel végzi munkáját. Célja, hogy csoportja mind mi-

nőségileg, mind mennyiségileg szép eredményt érjen el. Több esetben nyújt segítséget dolgozóitársainak — különösen Serner Péternek, aki csak 88 százalékos minőségi munkát végzett. Megmagyarázta, hogyan lehet százszázalékosan kihasználni a csiszolópapírt. Munkájának meg is van a gyümölcse. Csoportja az elmúlt hónapban 186 százalékos normatelteljesítést és 185 lej értékű csiszolópapírt megtakarított ért el.

Mindkét csoport lelkiismeretes munkájával hozzájárult ahhoz, hogy a „Solidaritaea” asztalosipari szövetkezetben a II. pártkongresszus és november 7 tiszteletére a termelési növekedés 3,5 százalékos helyett szeptember 1 és október 15-ike között 8,5 százalékosan teljesítették és október 15-én már november 10-re termeltek.

A szavak tettekké válnak

Az OCL (Helyi Kereskedelmi Szervezet) dolgozói is kimagasló megvalósításokat értek el az ünnepnapokban. A dolgozók kötelezettségvállalásai itt is éppen úgy tettekké válnak, mint üzemenkben és gyárainkban. Az OCL munkaközössége vállalta, hogy 323.000 lej értékű áruval többet bocsát a fogyasztók rendelkezésére terven felül. A jól szervezett munka eredményeképpen megállapítható, hogy ez a vállalt fokozatosan megvalósul, ugyanis október 14-ig az OCL dolgozói előirányzott eladási tervüket 101,6 százalékosan teljesítették meg. Az utóbbi napokban több textil-és fémáru és több gyorsított áru is megérkezett. Nagyobb mennyiségű kerékpáralkatrész, üveg-és porcellánáru áll most a vásárlók rendelkezésére.

A Helyi Kereskedelmi Szervezet dolgozói vállalták, hogy a fém-és vegyári raktárba érkező cikkek 24 órára belül kiosztják. Eddig a kiosztás időtartama 48 óra volt. A textilraktárba érkező áruk kiosztási idejét pedig 24 órától nyolc órára csökkentik. Mindkét vállalatuk már megvalósították és így az elosztó helyekről a raktárba érkező közszükségleti cikkek jóval hamarabb kerülnek az üzletekbe és innen a fogyasztókhoz, mint eddig.

Az eladási terv megvalósításáért folyó munkában különösen a következő elvtársak tűntek ki: Mutnyánszki Gizella 103, Kremer Livia 102, Tasca Iuliana 111, Brischler György 120, Gáspár József 106 és Hess Ferenc 160 százalékos teljesítéssel.

Az ének és tánc tiz napja

A Román-Szovjet Barátsági Hónap népnép hagyományos ünnepévé vált. Ez az ünnep alkalmat ad arra, hogy hazánk dolgozói kifejezzék a Szovjetunió iránt fűzött forró szeretetüket és hálájukat az önzetlen baráti segítségért.

A kulturális közlekedés eszközei a különböző rendezvények, amelyeket az aradtartományi ARLUS szervezett meg. Így megrendezték az ének-és tánc tisztelet napját, amelyet a Kulturális teremben Mihut Nicolae elvtárs, az aradi Állami Román Színház művésze nyitott meg.

Mihut elvtárs előadásában beszélt arról a nagy segítségről, amelyet or-

szágunk a Szovjetuniótól kap.

Az előadást színvonalas művészi műsor követte, amelyet a temesvári opera és balett vendégzereplő művészei szolgáltattak. Felcsendültek Verdi, Puccini, Rossini és Rimszki-Korsakov örökzsej áriái, amelyek Silvia Ivan, Marius Sola, Aurel Mihailovici tolmácsolásában leközötték a közönség érdeklődését.

A klasszikusok mellett új hazai operáinkból („Fát-frumos din lacrima”) is számos részletet hallottunk. Nagy sikere volt a könnyű muzsikának is. Dunajevszkij „Szahid szél” és Lehár: „Mosoly ország”-ának kellemes, lágy érzelmekkel teli dal-

lamai csendültek fel Silvia Ivan és Aurel Mihailovici hangján keresztül.

A „Durdaita”, „Floricele de bumbăcel” és még több népdal a haza termései szépségeiről és a haza iránti forró szeretetről szól. Marius Sola nagy átézéssel hozta közelebb a hallgatósághoz a román nép érzelmvilágát tükröző eredeti népdalokat.

Elisabeta Ferdi és Iuliu Varpozan balettszámokkal szórakoztatták a közönséget. Különösen nagy sikert aratott a heves, tüzes spanyol tánc, amelyet a közönség szűnni nem akaró tapsal kísért ujjra.

Vasárnap nyílik meg a tartományi mezőgazdasági kiállítás

Vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepélyes külsőségek között nyílik meg a Mihai Viteazul téri csarnokban a tartományi mezőgazdasági kiállítás.

A kiállítás gazdag anyaga bemutatja mezőgazdaságunk fejlődését tartományi viszonylatban. Bizonyos, hogy a kiállítást már a megnyitás napján számos dolgozó látogatja majd meg.

Növeljük a vetésterületet

A nagyszíri kollektív gazdaságban a párttagok és az agitátorok részletesen ismertették a II. pártkongresszus irányelv-tervezet célkitűzéseit: A kollektivisták kötelezettségvállalásokat tettek, hogy minden erejükkel támogatják az irányelv-tervezet előírásait. Serban Dumitru kollektivistává vállalta, hogy a vetésterület növeléséért felszántja és beveti az eddig hasznavehetetlenül heverő dűlőutakat. Október 7-én ezt a munkavállalását meg is valósította. Ezáltal 1,25 hektárral növekedett gazdaságunk vetésterülete.

A kollektív gazdaság elnöke, Fenesi Péter elvtársnak segítségével a tartalékföldek bevetésével is bővítették a vetésterületet. Strona Vasile vállalta, hogy 10 mázsa trágyával többet hord ki hektáronként a földekre, hogy ezáltal járuljon hozzá a terméshozam növeléséhez.

A múltévi 220 hektár helyett 1955-ben 260 hektár földet vetünk be búzával. A kukoricavetést is növeljük 20 hektárral.

Október 9-ig a kukorica 95 százaléka takarítottuk be és október 20-ig befejezzük az őszi vetést. Bobocsok Pál és Libus György vállalták, hogy a jövő évben legkevesebb 300 munkanapegységet teljesítenek. Bobocsok Pál felesége 160 munkanapegységen felül vállalt kötelezettséget. A kollektív gazdaságban dolgozó nők egyöntetűen vállalták, hogy a jövő évben legkevesebb 150 munkanapegységet teljesítenek.

A kollektív gazdaság tagjai elhatározták, hogy a jövő évben 10 lóval, 36 fejőstehénnel, 5 kocával, 30 házinyullal, 300 baromfival, 300 juhval szaporítják állatállományukat. Az állatok részére pedig istállókat, ólakat, karámokat készítenek.

Libus Piroksa levelező.

Jól haladunk a munkával

Az ágyai kollektív gazdaság tagjai is kötelezettségvállalást tettek a II. pártkongresszus és november 7. tiszteletére. A kollektivisták vállalták alapján eddig 22 hektár tengerit takarítottak be és előkészítették a vetőmagot. Október 30-ig pedig 150 tonna istállótrágyát hordanak ki a földekre.

Minden igyekezetükkel arra törekednek, hogy a munkavállalásban megjelölt pontokat maradéktalanul teljesítsék.

Kóddr Ferenc, levelező.

Újítókink és elmunkásaink

BALAN NICOLAE, III. osztályú munkaéremmel kitüntetett újító, az „Artex” szövetkezet dolgozója nemrég egy szoknyaplissirozó készletet állított elő, amellyel ennél a munkafázisnál teljes mértékben kiküszöbölték a kézi munkaerőt.

SARKÓZI MAGDOLNA, az „Artex” szövetkezet munkaéremmel kitüntetett elmunkása havi tervet rendszertel teljesíti és az általa végzett munka minőségét kitűnő. Szahididejében rendszeresen részt vesz a kultúrasonori próbáin és előadásain.

GARAY OLIVER, az aradi vajgyár újító érdemmel kitüntetett dolgozója egy újított dolgozt ki, amelynek alkalmazásával az ártidő savóban maradt fehérjét — különböző savak segítségével — kivonja és azt sajt készítéséhez használhatják fel.

SAJGÓ JÓZSEF, többszörös újító, az anadi vajgyár dolgozója, a tejfel lehűtés és felmelegítésén alkalmazott módosítással az érsi időt 48 órától 3 órára csökkentette. Eddigi újításaiért újító érdemmel tüntették ki.

Megnyílt a szovjet könyvhét

Ünnepélyes külsőségek között nyílt meg október 14-én az „Orosz könyv” könyvkereskedés helyiségében a szovjet könyvhét. A megnyitáson számos dolgozó és tanuló jelent meg, akik megtekintették a könyvkereskedésben rendezett kiállítást. A szépen felkészített helyiségben elhelyezték több neves szovjet és román író, költő fénypépet. Feltűnő helyen a következő jelmondat olvasható: „Ejten az örök román-szovjet barátság!” A könyvespolcokon és asztalokon számos román, orosz, magyar és más nyelvű könyvek, kiállításán a könyveken kívül román és szovjet bélyeggyűjtemény is látható.

Koncz László elvtárs, az „Orosz könyv” könyvkereskedés felelőse nyitotta meg a könyvhétet. Köszöntötte a látogatókat, majd átadta a szót Stancu Gheorghe tanárnak, aki „A szovjet könyvek jelentőségéről” tartott előadást. Számos példát hozott fel a szovjetirodalom legkiválóbbjainak műveiből és beszélt arról, hogyan elevenítik meg a szovjet írók az utlipusú embert. Stancu elvtárs beszélt a román irodalom fejlődéséről, végül hangsúlyozta a szovjet irodalom jóhatását, amelyet a hazai írók fejlődésére gyakorolt.

Közművelődés • Irodalom • Művészet

Fábián András új kérvényét ír

Kora reggel indultam a zsi mándi állomás felé. A mező már javában folyt a munka. Nem messzire az utól kollektivistá asszonyok, férfiak szedték a cukorrépát, távolabb pedig kukoricát törtek. Nemsokára utitársam is akadt. Egy negyven év körüli falusi ember. Mint gyaloglás közben szokás, hogy jobban teljen az idő, elbeszélgettünk.

— Kollektivistát az elvtárs? — kérdeztem.

— Az vagyok én, már két hete — mondotta kissé dicsekvő hangon, majd hozzátette: muszáj volt, hogy felvegyenek, mert kétszer is megírtam a felvételi kérvényt.

Ránéztem. Öltözete egyszerű, falusi. Széltől barnított arcából barátságosan csillognak elő apró, fekete szemek. Sok olyan emberrel találkoztunk, akiről már az első pillanattól azt gondoljuk, hogy becsületes, szorgalmas munkás lehet. Ezek közé tartozik utitársam is. Miért utasították vissza az első kérvényét? — tettem fel saját magamnak a kérdést. De mivel sehogysem tudtam válaszolni rá, ismét utitársamhoz fordultam:

— Meggondolta, hogy nem lép a kollektív gazdaságba és visszakerítte az első kérvényét?

— Nem kértem én, a kollektivisták utasították vissza — felelte. — Látnom az elvtársnőt nagyon érdekli, hát elmondom, hogyan történt. Nehéz lesz egy kicsit megérteni, kivált annak, aki nem él falun.

Szavai nyomán meglepődtem, elöttem egész életem, Szülei a rokoni jó közepes gazdaságban születtek a faluban. Ő azonban hozzája képest sokkal szegényebb lányt vett feleségül. Az első két évben két gyermekük született. Gondolatok teltek évekkel, mondhatni a mezőn neveltek fel gyermekeiket. Hiszen alig volt hat hónapos a kis Jóska, amikor először vitték ki a határba, s később Juci sem járt különben.

A felesége szorgalmas segítő társnak bizonyult. Öt hektár földjük mellett sokszor kapálni vagy aratni valót is vállaltak a falu nagygazdáitól. Még szürke ködfátyol borította a mezőt, amikor hajnalban elindultak, hogy mire megvirrad, már megkezdhesék a

munkát. Keményen dolgoztak egész nap, néha alig vették észre az este beálltát... Évek teltek el így...

1953-ban kollektív gazdaság alakult falujukban. Fábián András azonban hallani sem akart arról, hogy a közösen dolgozzon. Ha emlegették is neki a kollektív gazdaságot, igyekezett más irányba terelni a beszélgetést. Fábián András gazdasága a sok fadarózs után csak az utóbbi években kezdett gyarapodni. Istállójában két erős lóva mellett két szép borjú is volt, az olva pedig hízó.

— Te András, nem lenne jobb, ha belépnél a kollektív gazdaságba? — kérdezte egy alkalommal kollektivistá öccse. — Nem kellene annyit kapkodni ide-oda. Tudod, úgy képelem sokszor, mintha mi volna itt ültünk volna, míg te csökönyösen ragaszkodsz a döcögő szekerhez. Kertész lehetnél a kollektív gazdaságban, s ha jól dolgozol, még iskolába is elküldenek, hogy kitanul a mesterséget.

Az öccse valóban fején találta a szöveget, hiszen Fábián András élt-halt a fákért, a kertészetért. Aznap este is hiába próbált másra gondolni, mind egyre észbe jutott öccse szavai: „Közöttünk a helyed András, meglásd milyen szép kerteteszettel létesítesz majd a kollektív gazdaságban.” Reggelre mégis egészen másképp látott mindent. Öreg vagyok már az ilyesmire — gondolta. Negyven éves fejével akarom megtanulni azt, amit gyermekkoromban kellett volna? Nem akart hallani a kollektív gazdaságról. Folytatta a munkát feleségével és leányával.

Közben eltelt egy év. Összel egy év alatt is sokat fejlődött a kollektív gazdaság. Az osztánszál szépen részesedtek a tagok, Fábián András azonban csak akkor csodálkozott el nagyon, amikor meghallotta, hogy a vele egyidős Demeter Jóska megtanulta a könyvelést. Ejnye, — gondolta — hát én gyávább legény vagyok, mint ő? Azóta egyre jobban ki-kristályosodott benne az elhatározás: „Jövőre a kollektív gazdaság kertésze leszek.” Fiától, aki a mezőgazdasági iskolában tanul, kért egy pár szakkönyvet, amelyekből áttanulmányozta a szőlőtermesztést, aztán a gyü-

mölcsfák oltását és még egy pár dolgot, amiről úgy gondolta, hogy hasznát veszi a kollektív gazdaságban. Négy héttel ezelőtt pedig benyújtotta a belépési kérvényt. Amikor a székhezül hazafelé ment, úgy érezte magát, mint aki valamilyen nagy utra készül. S családja, hivatgatja a messze táj, amelyről annyi sok szünet és jót hallott. Mikor már beadt a kérvényt, akkor fájt legjobban megvárni a kis földesvártól, amelyeken addig olyan sokat küzdött. Istállóját szinte el sem tudta képzelni a két ló nélkül. S ekkor találkozott Mátyás Lajossal.

— Nem akarsz a kollektív gazdaságba belépni? — kérdezte tőle Fábián András.

— Nem — felelte az. — Várok még, hogy erősödjön egy kicsit. Addig eljárak dolgozni a városba, ahol jobban fizetnek. Aztán, ha fel-szaporodik a kollektív gazdaság állományára, majd én is belépek kocsi-mak.

Mátyás Lajos beszéde nagyon meggondolkoztatta Fábián Andrást. Egész nap nem volt kedve sem a munkához, sem az ételhez. Másnap vásár volt a szomszédfaluban. S a két lovát két tehénrel cserélte fel. Harmadnap következett a felvételi gyűlés...

A mikor Fábián András belépett a székhez gyűlésterembe, a kollektív gazdaság aprajánagyja ott volt már. Az ő kérvényének megvitatásával kezdtek a gyűlést. Fábián András röviden ismertette életrajzát, aztán, bár senki sem kérdezte, mégis többször elismertelte, hogy egy szekeret, három és fél hektár földet ad át a kollektív gazdaságnak.

— Mondja csak Fábián elvtárs, lovait resteli emlegetni? — kérdezte a kollektív gazdaság elnöke. Fábián Andrásnak minden vér a fejébe töltött. Hát nem elég az, hogy ő sokkal jobb szerszámmal viszik a kollektív gazdaságba, mint a többiek, még a lovát is köveleljék?

— Nincsenek lovaim, adataim azokat — mondotta.

Szavai után egy percren csend következett. Aztán halk morgolódás hallatszott. A hátsó padtól egy öszhajló, öreg ember kért szót. A jelenlevők tisztelttel néztek Miklós Albertre, akinek arcán mély felhá-

borodás tükröződött. Csúpan erős akaraterejének köszönhető, hogy mint mindig, most is tárgyilagos hangon beszéljen.

— Engem nagyon bánt, de meg kell mondanom, nem vártam ezt Fábián Andrástól — mondotta keményen Miklós Albert. — Mert nézzünk csak körül elvtársak. Akik beléptek a kollektív gazdaságba, mindannyian behozták lovaikat, szekerüket, egy szóval mindazt, amiről úgy gondolták, hogy a kollektív gazdaságnak szükségére lehet rá. Itt van például Bálint Mihály. Őt gyermekes családjára. Egyetlen lovát hozta be a kollektív gazdaságba, pedig ő is eladhatta volna. Bálint elvtárs azonban bizott a kollektív gazdaságban. Az egy év eltelté után megállapíthatja, hogy nem csalódott. Östáskor, ha nem is tehenet, de tinót vásárolhatott magának. Gondolkozzunk elvtársak, hogy mi történt volna, ha mindenki úgy lépett volna a kollektív gazdaságba, mint Fábián András. Sor került volna-e az osztásra? Fábián András nem érdemli meg, hogy velünk együtt dolgozzon.

Fábián Andrást váratlanul érték a szavak s bár érezte, hogy teljesen igazságtalanul illekezett feléle Miklós Albert, még sem számított erre. Figyelmesen hallgatta a további felszólalásokat. A tagok azonban mind ellene szavaztak. Elhagyatottnak, kitagadottnak érezte magát. Tudta, hogy mindezért csupán ő a hibás.

A gyűlés tovább folyt. Új tagokat vittek fel, szomszédait, ismerőseit, akiket most sokkal erősebbeknek, nagyobbaknak érzett magánál. Fábián András az nban nem adta fel a harcot. Tehent eladta, lovakat vásárolt helyettük. A gyűlés után következő héten kérvénnyel jelentkezett a kollektív gazdaság székéjében.

Két héttel el amióta Fábián András is a kollektív gazdaságban dolgozik. Egy nap szóba került első kérvénye.

— Már ne haragudj András — mondotta Miklós bácsi —, de valahogy ezek a lovak sokkal jobbabbak, mint azok, amelyeket sajátjaitól tölünk.

Fábián András pedig szíve szerint válaszolt.

— Akkor jól van Miklós bátyja, mert én is ezt akartam.

Hegyi Mária

M. GORKIJ:

Volt emberek

Gorkij írói pályájának első szakaszából valók az úgynevezett „mezít-lábasok”-ról írt, klasszikusakká vált elbeszélései. Ezekben Gorkij, a burzsoázia leleplezésére, megrajzolta a tőkés-földesuri társadalom kivetettjeit, a mezít-lábasokat, a betevő falutól megfosztott nincsteleneket, akik annak idején százezrekkel járták be Oroszországot és így próbáltak egy falat kenyérhez jutni. Az állandó nélkülözés a legváltozatosabb jellemké formálta, helyesebben torzította ezeket az embereket, akik közt az önfeláldozó hőstől a gyilkosig, a típusos rendkívül széles skáláján nem ritkán egységesen a személynben is a legnagyobb ellentétet találhatjuk meg. A mezít-lábasok

I. POPOV

Az éjtszaka véget ér

I. Popov „Az éjtszaka véget ér” c. regényének cselekménye abban a kor-szakban játszódik, amelyben az orosz munkásszabály és pártja addigi történetének egyik legnehezebb szakaszát élte. A sztolipini reakció kor-szaka ez.

A bolsevikoknak ezekben az években nem csupán a cári terrorral kellett megküzdödniük, hanem a párton belül is nehéz harcot kellett megvív-

a tőkés-földesuri rendszernek voltak az áldozatai és pusztító létezésük kiáltó vádjait volt a rendszer ellen.

Közéjük tartoznak a „Volt emberek” c. novella hősei, egy éjjeli menedékhely lakói, akiknek tragikus sorsát megrajzoló erővel ábrázolja Gorkij.

Gorkijnak ezek az írásai nagyszemű hitvallást tartalmaznak az emberek szívében rejlő értékek mellett, amelyek a tőkésrendszerben nem kerülhetnek felszínre, egyben pedig erőteljes tiltakozást jelentenek a polgári-földesuri rendszer ellen, amely kitermelte a „mezít-lábasok”-at és, amely számtalan tehetséges, lelke mélyen jó és kiváló embert a lejtő alá jára küldött.

niok a párt fennmaradásáért, forradalmi munkájának biztosításáért.

Azok az események, amelyeket a szerző könyvében leír, a moszkvai Zamoszkvorecsje-rajon bolsevikjeinek harcával ismertettek meg, egyben pedig hozzásegítettek ahhoz, hogy jobban megismerjük a Szovjetunió Kommunista Pártja történetének egyik dicsőséges fejezetét.

A regényt Szentimír Jenő és Makfalvi Ella fordították magyar nyelvre.

Karcolatok a szovjet iskolák életéből

A „Karcolatok a szovjet iskolák életéből” című könyv a legjobb moszkvai nevelők és oktatók életéből merített képek sorozata. Ez a könyv nem módszertani utmutató. Nemcsak a hivatásos nevelőkhöz, hanem a felnövekvő nemzedékek oktatásában és kommunista nevelésében mélyen érdekelt olvasóköröshöz is szól.

A. Sz. MAKARENKO

Válogatott pedagógiai tanulmányok

(II. kiadás.)

Anton Szemjonovics Makarenko, a nagy szovjet író, a szovjet pedagógia kiemelkedő alakja. „Az új ember kovácsa”, „Igor és társai”, „A szülő könyve” kiváló szerzője, 1935 és 1939 között a nevelők és munkások előtt tartott számos előadásban, a központi lapokban, az irodalmi és pedagógiai folyóiratokban megjelent cikkeiben számolt be pedagógiai tapasztalatairól, ismertette pedagógiai elveit. Makarenko — akinek személynben egyesült a bolsevik harc-os, embernevelés és irodalmi al-

kötés művésze, a hatalmas felkészültségű tudóssal — nemcsak hűségesen és alkotóan alkalmazta a marxizmus-leninizmus eszméit a nevelés gyakorlatában, hanem tapasztalatait általánosította, magát a nevelés tudományát is új magaslataira emelte.

A „Válogatott pedagógiai tanulmányok” c. kötetben megjelent írásk a nevelés általános kérdéseivel, a szovjet iskolai nevelés problémáival, valamint a családban történő nevelés kérdéseivel foglalkoznak.

AZ EMBER EREDETE

mazását, összeállíthatjuk fejlődésének történetét.

Az emberi és állati test szerkezetében és működésében sok hasonlóság van. Különösen nagy a hasonlóság az ember és az emlős állatok szervezete között. Az összes gerincesek testének alapját a gerincoszlop alkotja, amelyhez bordák kapcsolódnak. Testüket véredények és idegek hálózata be, akárcsak az emberét. A belső szervek szerkezete és elhelyezkedése szintén hasonló. Végtagjaik alakja is hasonló az ember végtagjaihoz. Legszembetűnőbb a hasonlóság az emberi és az állati magzat fejlődése között. Az állatok és az ember fejlődése egyetlen sejtől, a petesejtől indul ki. Ha megfigyeljük a különböző gerinceseknél a pete fejlődési folyamatát, rájövünk arra, hogy a fejlődés útja is hasonló. A fejlődési folyamat kezdetén nem lehet megállapítani, hogy a megvizsgált pete milyen állattól származik. Lassan jelennek meg rajta a gerincesekre jellemző vonások, majd haladotabb állapotban már az is megállapítható, hogy a pete milyen emlős állattól származik.

A dőlásai benszüllőttek egy majomfajtát orangutánnak neveztek el, ami az ő nyelvükön erdei embert jelent. Leginkább négy majomfajta: a gibbon, orangután, gorilla és csimpánz hasonlít az emberhez. Ezeket éppen ezért emberszabású majomoknak nevezik. Az ember és az emberszabású majom között a legnagyobb hasonlóság. Az ember csontvázát ugyanazok a csontok alkotják, mint az emberszabású majomét. Az ember egyenes tartása miatt azonban mégis vannak eltérések a két csontváz között, mivel az ember gerincoszlopa helyenként görbületet mutat, a medence csontváza pedig a majomkéhez képest kiszélesedett. A lábakat az ember csak járásához használja, míg a majomok kapaszkodásra is. Ugyan-

gy az ember keze a munkához alkalmazkodott és ezért változatosabb mozgásokra sokkal alkalmasabb mint a majomé. Az embernek ugyanannyi és ugyanolyan sorrendben elhelyezett fog van, mint az emberszabású majomnak. Az eltérő táplálkozás következtében azonban az ember fogai kisebbek. Lehetséges az emberről majomra és fordítva való véralomlesztés, ami bármely más állat vérével lehetetlen. Ez az ember és a majom vére közötti hasonlóságot bizonyítja. Az izom szerkezete is sok hasonlóságot mutat. Továbbá szokásaikban és érzelmeik kifejezésében is az emberre jellemző tulajdonságokkal rendelkeznek az emberszabású majmok.

Az ember és a még meglevő ki nem pusztult emberszabású majmok között mégis a különbségek egész sora áll fenn. Az ember a majomtól kezdett el térően fejlődni a többi emlős állattól, amikor munkaeszközök, szerszámok készítéséhez látott hozzá. A munka által a majom mindinkább ki-fejlesztette és legjellemzőbb tulajdonsága a gondolkodás lett. Az ember az egyedüli gondolkodó lény. A gondolkodás a legszembetűnőbb minőségi különbség az ember és az összes többi állatok között.

Amint látnuk, az ember olyan emberszabású majomtól származik, amelynek ma már csak az utódai vannak meg. Ezeknek az emberszabású majomoknak egyrésze olyan irányban fejlődött, amely végül az emberhez vezetett; más részükől alakulások útján a mai emberszabású majomok származtak le. A mai emberszabású majomok már nem alakulhatnak át emberré, mert más életfeltételekhez idomultak.

Az ősmajomtól a mai emberig vezető fejlődés útja sok szakaszon haladt át. Az egész fejlődés több mint 60 millió évet tartott. Sok millió évvel ezelőtt az őserdőkben élt egy magasabbrendű emberszabású

majomfajta. Testét sűrű szőrzet borította, előreugró álla és hegyes füle volt, hordákban élt, a fákra. A keze éppen ezért fejlődött ki, valamint azért, mert ezzel gyűjtötte össze és ragadta meg eledelét.

Az éghajlat változása és a hőmérséklet csökkenése folytán egy idő múlva a majmok már nem találtak megfelelő táplálékot s ezért gyakran le kellett mászniuk a fáról. Így szokták meg, hogy kétlábban, egyenes testtartással járjanak, kezük segítségével nélkül. Ez döntő lépés volt a majom emberré válásának folyamatában — írja Engels. — Kezük ugyanis szabadabbá vált. Számtalan év telt el és ősnagyunk lépéssel haladt előre. Eleinte a kezét egybe eső botokat és követeket használta fel a védekezésre és az élelme megszerzésére. Később rájött, hogy a hegyes kövekkel táplálékot áshat ki magának, a nehezbe kövekkel pedig védekezhet. Kétféle ösztönzésével kezdetleges használati eszközöket hozott létre. Ezek voltak az első szerszámok. Így jelent meg a fejlődés forradalmi tényezője: a munka.

„A munka folyamata a szerszámok készítésének pillanatában kezdődik” — írja Engels. A szerszámokat készítő majom pedig nem majom többé, hanem ember, ősember. Bár nagyon kevés távolaság választotta el a majomtól, mégis ő jelentette az átmenetet az állatvilágból az ember világhoz. A munka is kihatott további fejlődésére. Izmai átalakultak, kezei tökéletesedtek, két lábán járt, agy-telje fejlődni kezdett, vadászott és növényi táplálékokon kívül húst is fogyasztott. Az agyvelő fejlődésével párhuzamosan továbbfejlesztett érzékszervei, valamint hangszálai is. Az ember fejlődése során és munkaeszközei készítése közben szükségesszűré vált a gondolatok közlése. Így fejlődött ki lassanként a beszéd. Az

érzékszervek fejlődése és a kialakuló beszéd természetesen magától vonta az agyvelő további fejlődését is. Az ember megtanult összefüggően gondolkodni, következtetni. Közben pedig mind bonyolultabb eszközöket használt, ami szintén nagymértékben járult hozzá gondolkodóképességének továbbfejlesztéséhez. Megtanulta a tüzzel való bánást és állatokat szelídített.

A természet ellen vívott közös harcban és közös munkában alakultak ki a legkedvezetesebb emberi közösségek, jött létre az első munkamegosztás. A férfiak vadásztak, a nők és a gyermekek telepet őriztek és növényeket gyűjtöttek. Ezzel kezdődött meg az ember társadalmi lényvé váló fejlődésének folyamata.

A társadalom fejlődési törvényeinek felfedezése révén a marxista tudósok kimutatták, hogy az ember, bár az emlősök közé tartozik s azokkal sok hasonlóságot mutat, mégis lényegesen különbözik minden más állattól, még az emberszabású majomtól is. Ez a különbség lényeges minőség különbség, mert a munka, a tudatos eszközkészítés, a közös élet az ember értelmét magasan tovább fejlesztette. A tudat, a gondolkodás, a céltudatos cselekvés az embert magasan az állatvilág fölé helyezte. Az ember mielőtt munkához fogna, tervet készít magának és igyekszik előre látni munkájának eredményét. Ez a magyarázata annak, hogy az ember képes átalakítani a természetet és a fejlődést céltudatosan tudja irányítani. Engels szerint „egyedül az embernek sikerült bolygót rányomnia a természet”. Az ember képes a természet urává válni, megfizserezni a föld termését, megváltoztatni az éghajlati viszonyokat, megváltoztatni az állati és növényvilágot. Csak az ember képes megismerni saját és a természet fejlődésének törvényeit. A tudományos kutatás kimutatta, hogy a világot nem a „természeti törvények”, hanem a „természeti törvények és az ember irányítják.”

Szalma Magda,

természettörténet tanár.

Kulturhírek

A temesvári Állami Színház magyar tagozata Móricz Zsigmond Rokonok című színdarabjával nyitotta meg az új évadot.

Az angol—román társaság hangversenyt rendezett Londonban a román zeneszerzők műveiből. Paul Jeleacu, Ion Dumitrescu, Tudor Ciortea és Valentin Gheorghiu szerzeményeit melegen fogadta a londoni közönség.

A Német Demokratikus Köztársaságban Petőfi-kötet kiadását készítik elő. A szerkesztést magyar és német irodalomtörténészek és műfordítók végzik.

Az ankarai hírság másfél évtől öt és félévig terjedő börtönbüntetésre és nagyszűzű pénzbüntetésre ítélte az ellenzéki „Halkesi” című lap néhány munkatársát. A vád: az illető újságírók „megsértették Menderes miniszterelnököt és Köprülü külügyminisztert”.

Alexandru Toma legjobb versfordításait gyűjtötte kötetbe az Állami Irodalmi és Művészeti Kiadó. A kötetben Heine, J. Becker, Petőfi, V. Hugo, Aragon, Shakespeare, Majakovszkij, Dzsambul, Tvardovszkij és mások költségeit olvashatunk.

Pekingben saját zenekarral, tánc- és színjátszó együttesrel rendelkező állami gyermekszínház működik. A színházban bemutatott darabok javarészt azzal foglalkoznak, amit Kína pionírjai „az öt legfontosabb érzelmek”: nevezik: hazaszeretet, a nép szeretete, a munka szeretete, a tudomány és a közjavak megbecsülése.

A szatlinvárosi Petőfi Sándor irodalmi kör október 11-én emléketesztet rendezett Balassi Bálint születésének 400. évfordulójára alkalmából. A műsort a sepsiszentgyörgyi színház művészei és munkatársai adták. Sombri Sándor emlékesztést mondott. Vadász Zoltán és Lelkes Gábor a költő verseiből adtak elő.

Számolják fel Borosjenőrajonban az őszi munkálatoknál mutakozó lemaradást

A II. pártkongresszus irányelv-tervezete, amely megjelölte a mezőgazdaság fejlesztésének útját a következő 2-3 évben, új feladatokat állított a mezőgazdasági dolgozók elé, ugyanakkor lelkesítőleg hat a bőséges termés eléréséért folytatott harcban. A II. pártkongresszus és november 7. tiszteletére elhangzott munkavállalások alapján tartományunk minden tájáról szép eredményekről értesülünk, azonban akad még olyan hely is, ahol nem okultak a múlt év hiányosságaiból és napról-napra elmulasztják a sürgős mezőgazdasági munkálatok elvégzését.

Tartományunkban ilyen helyzetet találunk Borosjenőrajonban. Vegyük sorra az őszi munkálatokat és elemezzük azok menetét.

A nagy termés egyike előfeltétele, hogy az őszi vetésre kerülő növényeket idejében és jól előkészített talajba vessük. Ezt a követelményt ugyálszint Borosjenőrajon számos községben még nem értették meg. Október hónap közepén járunk és a rajonban 12-ig a vetési tervet csupán 1,4 százalékban teljesítették. Ez azt jelenti, hogy alig néhány helyen kezdtek meg a vetést, mint például Archis, Nádas és még néhány községben, míg a rajon legtöbb helyén egyre halogatók. A vetés megkezdésében mutakozó hiányosság abból adódik, hogy a párt és az állami szervek, nem fektetnek kellő hangsúlyt az őszi mezőgazdasági munkálatok gyors elvégzése érdekében folytatott felvilágosító munkára, nem foglalkoznak kellő mértékben a falusi dolgozók mozgósításával. A kultúrtothok, a technikuskok és mezőgazdasági szakemberek nem népszerűsítik kellő mértékben az agrotechnikai módszereket.

A vetőmagtisztítás terén Nádas, Bél községekben elég jól halad a munka, azonban sok helyen (Apateu, Csermő, Chislaca, stb.) még nem tisztították meg a község dolgozóinak a vetőmagvakat. A technikuskok hiányos munkáját mutatja az is, hogy a rajonközpontban lévő borosjenői kollektív gazdaság tagjai sem kezdték meg a vetést, sőt a magtisztítást sem, pedig a rajoni technikuskok könnyen elláthatnák ebbe a kollektív gazdaságba tanácsadást végezték. Nem elegendő csupán az, hogy magtisztító központokat létesítsenek a községekben, hanem azt használni is kell. Csak úgy lehet eredményes a munka, ha a községit neptanácsok végrehajtó bizott-

ságai, az agitátorok, a mezőgazdasági megbízottak és a neptanácsok képviselők segítségével, házi- és házi- járvai mozgósítják a termelőket, hogy megtisztítsák a vetőmagvakat.

A vetés megkezdésének vannak más akadályozó körülményei. A vetőmagot legalább 15-20 nappal, előbb felszántott földbe kell vetni, hogy az a jó maggyógyban gyorsan ki keljen, fejlődjen és a téli fagyok előtt még kellőképpen megerősödhessen a növény. Ezen a téren is mutakozik hiányosság Borosjenőrajonban. Ugyanis az őszi vetések alá végzett szántással is lemaradtak. Rajoni viszonylatban az őszi vetés szántás tervelírányzatát csupán 65 százalékban teljesítették, ami az idő előrehaladottságához képest nem kielégítő eredmény. Félő, ha továbbra is ilyen ritemben fog haladni a vetés szántás menete, Borosjenőrajon nem fejezheti be idejére a vetést sem. Különösen elmaradtak a vetés szántással például Ternova község dolgozói, ahol 22 százalékban végeztek el a szántási munkálatokat, azonban ennél jóval hátrább lévő községeket is találunk Borosjenőrajonban. Például Apateu községben 14 százalékban, míg Taut községben csupán 8 százalékban szántották fel az őszi vetések alá a földeket. Ez a lemaradás is a községit neptanácsok végrehajtó bizott-ságainak hiányos munkájától tanuszkodik. Nem elemzik ki a munkálatok menetét és bürokratikus módon csupán elkönnyelik a munkálatok helyzetét, valójában kullognak az események után, ahelyett, hogy irányítanák a községek dolgozóinak a jövővi kenyérért folytatott harcat.

A vetés szántás gyorsabb menetét az is hátráltatja, hogy az őszi vetés növények, mint például a kukorica betakarítása is lassan halad. Lassan szabadulnak fel a földek a kukorica maradványaitól. Rajoni viszonylatban 82 százalékban végeztek el a kukorica betakarítását, azonban a kukorica földeken a legtöbb helyen még a szarát sem vágják le és hordták el. Ez az oka annak, hogy sok helyen nem kezdhetik meg a szántást, az őszi vetést pedig az előző évben kukorica termő területen végzik. A községek közül azok maradtak el a vetéssel és a szántással is, amelyek a kukorica betakarításával, a kukorica szar behordásával hátramaradtak. Példá erre Apateu, ahol 50 százalékban, Csermő és Gurba községek, ahol

47 százalékban takarították be a kukoricát és a szántással is hátramaradtak.

A jövővi bőséges terméshez azonban nemcsak az őszi vetés, az őszi vetés szántás jó elvégzése járul hozzá. Igen fontos a tavaszi vetések területének az őszi előkészítése, vagyis az őszi mélyszántás. Ezáltal a talajbaktériumok működése megjavul, a tápanyagok nagyobb mértékben tárolódnak fel a téli csapadék is jobban elraktározódhat az őszi mélyszántott földben. Az így megmunkált földek a növények életfeltételei tehát fokozottabb mértékben biztosított, ami elősegíti a nagy termés elérését. A II. pártkongresszus irányelv-tervezete is nagy fontosságot tulajdonít az őszi mélyszántás elvégzésének. Előírja, hogy a tavaszi vetések alá minél nagyobb területen, ha lehetséges az összes vetések alá, végezzék el a mezőgazdasági dolgozók az őszi mélyszántást. Borosjenőrajonban azonban ezt a munkálatot is elhanyagolják, mivel csak 28,6 százalékban teljesítették a munkálatot. Sok községben, mint például Bél, Boksz, Taut, stb. még sem kezdtek az őszi mélyszántást.

A st. amikor a jövővi termés növelésének a biztosításáról van szó, amikor hazánk valamennyi mezőgazdasági dolgozója a II. pártkongresszus irányelv-tervezetével a megvalósításért küzd, Borosjenőrajonban is minden eszközt fel kell használni az őszi mezőgazdasági kampány sikeres elvégzéséhez.

A rajoni pártbizottság és a rajoni neptanács együttesen elemezze ki a lemaradás okait. Megfelelő irányítással és mozgósító munkával segítsenek a lemaradt helyeken. A rajon mezőgazdasági szakembereit vonják be a munkába, tartanak agrotechnikai előadásokat a mezőgazdasági munkálatok idejében való elvégzéséről. A pártalapszervezetek, agitátorok segítségével, a községi neptanácsok végrehajtó bizott-ságaival és a neptanács képviselőikkel együtt, alapos felvilágosító és mozgósító munkával meggyorsíthatják az őszi mezőgazdasági munkálatok menetét. Behozhatják a lemaradást és így Borosjenőrajon mezőgazdasági dolgozói is komoly eredményekkel köszönthetik a II. pártkongresszust és november 7-ét.

Tordai Lajos,
agrármérnök

Kiállítások a fővárosi „Dalles” teremben

A Román-Szovjet Barátság Hónapja alkalmából két kiállítás nyílt meg a fővárosi Dalles-teremben, a Román Népköztársaság Akadémiájának és a művelődésiügyi minisztériumnak rendezésében. „A román-szovjet kapcsolatok a nyomtatott betűtérben” és „A román képzőművészek szovjet könyvillusztrációi” címen.

Barbu Lazareanu akadémikus, az Akadémia könyvtárának vezérigaz-

gatója, megnyitó beszédében méltatta a kiállítás jelentőségét s hangsúlyozta, hogy a kiállítás anyaga is azt bizonyítja, mennyire tartós kapcsolatok szövődtek az orosz és a román nép között az elmúlt évszázadok során.

Ezután J. Al. Steriadi akadémikus a Román Népköztársaság képzőművészeinek a szovjet könyvek illusztrálása terén végzett munkásságát ismertette. — Képzőműv-

szek nagy szeretettel társulnak a szovjet könyvek iránt — mondotta Steriadi —, így nekünk a könyvek tartalmát a valósághoz hűven ábrázolni. Ez lényegesen fejlesztette könyvillusztrátoraink művészi képességét és hazánk legfejlettebb képzőművészeti ágai közé emelte a könyvillusztrációt.

A beszédek elhangzása után a közönség megtekintette a kiállítást. (Agerpres)

A propagandisták és az agitátorok segítségére

A Román Munkáspárt a nép forradalmi hagyományainak folytatója

sztrájkban a szociáldemokrata vezetők árulása, világossá tette proletariátusunk előtt annak szükségességét, hogy osztályai élén a marxista-leninista politikai párt álljon. A párt tehát történelmi szükségességgént született, a munkásosztály legjobbjai és a dolgozó népek közül a forró vágyból, hogy élükön következtes, forradalmi, megbízható vezetőre álljon, amely nem riad meg semmilyen nehézségtől és nem fél semmilyen áldozattól.

Pártunk az illegitím sulyos években állandóan mozgósította a népet abban a harcban, amelyet a kenyérért, földért és szabadságért folytatt. Pártunk vezette a hatalmas sztrájkmozgalmakat a Zsilvölgyben, Iasiában, Bukarestben, a Prahova- és a Marosvölgyben. A nagy forradalmi mozgalmak tüzeben pártunk a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének kialakításáért harcolt.

A Romániai Kommunista Párt szervezte a harcot a fasizmus és a bűnös szovjetellenes háború előkészítése ellen, ő szervezte és vezette a vasutasok és a petroleummunkások hősies harcát, amely az 1933 februári dicső griviceai harcokkal érte el tetőfokát.

A kommunista párt történelmi érdeme, hogy fennállása első pillanatától kezdve magára emelte a nemzet függetlenség és szuverenitás zászlaját, amelyet a kizsákmányoló osztályok elárulnak.

Pártunk szenvedélyes szeretettel harcolt az ország igazi érdekeiért, a

Takarékoskodjunk a villanyárammal

Az ipar állandó, gyorsütemű fejlődése mellett hazánkban számos helyen visszamaradt a villanyközpontok fejlődése.

Ha grafikonon készítenék az aradi villanyáram termeléséről, láthatjuk, hogy a grafikon görbéje bizonyos időközökben eléri az úgynevezett „csúcs”-ot, más órákban pedig a „völgybe” süllyed. Ezek a csúcsok főleg reggelente 7 és 9 óra között (különösen a téli időszakban) és délután 17-20 óra között fordulnak elő. Viszont éjszaka bekövetkezik az üres járat, a holtidő, amikor kevés áramot fogyasztanak. A villanygyárnak tehát nagy tartalékokkal kellene rendelkeznie, mert a csúcsok alkalmával a fogyasztás jelentősen túlhaladja teljesítőképességet.

Az energiafogyasztás észszerű megszervezése érdekében az üzemek, (amelyek három váltásban dolgoznak), úgy szervezik meg a munkát, hogy a harmadik váltás 60 százalékkal kevesebb áramot fogyaszt, mint az első váltás. Ez azonban nem elegendő, mert a csúcsok alkalmával a villanyáram 80-90 százalékát a háztartásban fogyasztják. Esténként a kifestőgépek, rezsókat, villanymelegítőket, villanykályhákat, villanyvasalókat, stb. használnak. A fogyasztók nem tudják, hogy ezáltal milyen nagy nehézségeket okoznak a villanygyárnak. Egy villanymelegítő körülbelül 400 wattot, egy villanyvasaló 5-600 wattot fogyaszt. Elképzelhetjük tehát milyen nagymennyiségű áram szükséges, amikor ezer és ezer fogyasztó használja az áramot.

Hogyan segíthetjük gyakorlatilag a villanygyárat?

A csúcsok alkalmával lehetőleg ne használjuk a villanymelegítőket, rezsókat, villanyvasalókat, ne hagyjuk égve a villanyt, amikor egyik szobából a másikba átmegyünk, ügyeljünk arra, hogy a körték ne világítsanak fölöslegesen az udvaron, a folyosókon és a lépcsőházakban. Tanuljunk meg gazdaságosan használni az áramot. Cseréljük ki a régi, használt villanykörteket. Egy új 40 wattos villanykörte jobban világít, mint egy 60 wattos használt égő.

A különböző intézmények és irodák úgy szervezzék meg a munkaidőt, hogy 8.30-17 óra között tevékenykedjenek. Az irodák tisztántartását csökkentett világítás mellett végezzék. Helyes volna, ha irodáinkonként villanykörteket szerelnének fel és nem használnák az egész irodát megvilágítására felszerelt nagy égőket. Az áruházak ügyeljenek a kintakot megvilágítására.

Ezekkel az intézkedésekkel is nagy segítséget nyújthatnak a fogyasztók a villanygyárnak. Az áramszolgáltatás a következőképpen mutathatjuk ki gyakorlatilag: egy 40 wattos égő 24 óra alatt 1 kilowattóra villanyáramot fogyaszt. Ez a villanyáram mennyiség elegendő 50 kiló acél felmelegítéséhez, vagy 75 kiló szén kibányászásához vagy pedig 5 méter textilanyag elkészítéséhez. Helyes volna, ha a fogyasztók gazdaságosan használnák a villanyáramot, amely értékes energiaforrás, a dolgozó nép közkinccse.

Nagyarányu építkezési munkálatok kollektív gazdaságainkban

A II. pártkongresszus irányelv-tervezete a mezőgazdaság fejlesztésére a következő 2-3 évben, többek között megjelölte, hogy „Indékedni kell, hogy megszervezzék a kollektív gazdaságokban az építkezési munkálatok menetének állandó ellenőrzését. Segíteni kell a kollektív gazdaságokat abban, hogy megállapítsák, mit építsenek és hogyan helyezték el az épületeket.

Biztosítani kell a kollektív gazdaságok építkezéseikhez szükséges anyagok kiutalását.”

E célkitűzések megvalósítása érdekében tartományunkban is megalkult egy bizottság, amely ellenőrzi és irányítja a kollektív gazdaságokban folyó építkezéseket. A bizottság tagjai Balázs Károly, a tartományi neptanács végrehajtó bizott-ságának alelnöke, Roman Stefan, a tartományi mezőgazdasági igazgatóság igazgatója, Halik László, a tartományi pártbizottság aktivistája, Pitu Ioan, a tartományi neptanács építkezési osztályának vezetője és mások, gyűlések keretében elemzik a kollektív gazdaságokban folyó építkezések helyzetét és a terepen nyújtandó gyakorlati segítséget.

Az irányelv-tervezet megjelenése után a kollektív gazdaságokban folyó építkezések irányítását végző bizottság eredményesen kezdte meg tevékenységét. Tartományunk területén a kollektív gazdaságokban hatalmas építkezési munkálatok kezdődtek meg ebben az évben. Csaknem valamennyi kollektív gazdaságban építkeznek. Legtöbb helyen azonban megkezdtek be, megépítették, de nem fejezték be, mert különböző építkezési anyagok hiányoztak. Az építkezéseket irányító tartományi bizottság első és legfontosabb feladatának a megkezdett építkezések befejezésének elősegítését tűzte ki. Ezért a közelgő hónapokban nagyobb mennyiségű összeget irányozott elő és osztott ki azok között a kollektív gazdaságok között, amelyekben már befejezéshez közelednek az építkezések. Így tartományunk területén sorozatos megvalósításokkal köszönthetik kollektív gazdaságaink a II. pártkongresszust és november 7-ét.

Körösrajonban Bél és Székudvar községekben a II. pártkongresszus tiszteletére befejezik az istállók építését, Szentanna, Székudvar, Kisjenő és Nagyszintye községek kollektív gazdaságai pedig nagy befogadóképességű kotárkák építettek. A szentannai „Új élet” kollektív gazdaság tagjai 40 vagon befogadóképességű kotárkák építését fejezték be. Ezenkívül október 30-ig a vándori és szapárligeti kollektív gazdaságok fejezték be az istállók építését, Erdőhegyen pedig sertésfiatalt készült el.

Az építkezések terén eredmények mutatkoznak Aradrajon területén is. Már eddig a Gáj-buszák, a szécsányi, a vingai és a sofronyal kollektív gazdaságokban lezárították a kotárkák építkezési munkálatait, október 30-ig pedig a csicséri kollektív gazdaságban egy

istálló, a vladimirescui kollektív gazdaságban pedig egy sertésfiatalt készült el.

Lipparajon területén Birks és Fabis községek kollektív gazdaságaiban három istálló építése fejeződött be. November 7-ig Birks, Fabis és Alios községekben a kollektív gazdaságok újabb négy istállót építenek.

Soha ilyen nagyarányú építkezések nem voltak még tartományunkban, mint most, a II. pártkongresszus és november 7. tiszteletére. A kollektív gazdaságok tagjai az őszi munkálatokkal párhuzamosan lendületesen tevékenykednek, minden erejükkel támogatják az állatállomány fejlesztését biztosító építkezések gyors befejezését. Munkájukban érik a párt és a kormány sokoldalú segítségét és látják, hogy az előirányzott feladatokat sikeresen valóra is váltathatják.

Az építkezéseket irányító tartományi bizottság, különösképpen Pitu Ioan és Roman Stefan elvtársak nagy figyelemmel tanulmányozzák az építkezések helyzetét. A bizottság tagjai ajánlják a kollektív gazdaságoknak, hogy használják ki kellőképpen a helyi erőforrásokat, alkalmazzák az építkezésekhez azokat a régi épületanyagokat, amelyek megfelelnek. A mozgósító és irányító munka eredménye megmutatkozik abban is, hogy számos kollektív gazdaságban, mint például a magyarpécsei, pécskai és más kollektív gazdaságokban saját erejükből, a helyi erőforrások észszerű felhasználásával végeztek az építkezéseket.

Az év második felében már sokkal nagyobb mennyiségben érkeztek tartományunk kollektív gazdaságaiba a különböző épületanyagok, faanyagok, téglák, cserép, stb. A kollektív gazdaságoknak nyújtott hitelek volumene növekedett. A bizottság tagjai ellenőrzik a hitelek felhasználását, figyelembe vették a gazdaságok tényleges szükségleteit.

Az építkezések terén jó eredményeket értek el kollektív gazdaságaink, azonban még nagyobb lendülettel tevékenykedhetnek, csak hogy még mindig előfordul, hogy késve érkeznek az anyagok. Ezáltal számos gazdaságban nem tudják befejezni a különböző mezőgazdasági épületek építését. Az építkezéseket irányító bizottság ezen a téren is sorozatos intézkedéseket tett s így az épületanyagok ellátása terén mutakozó hiányosságokat rövidesen felszámolják.

A mezőgazdasági épület emelése mellett a kollektív gazdaságok tagjai számos helyen családi házak építését kezdték meg. Jelenleg tíz ház építése közeledik a befejezéshez.

Az eddigi eredmények azt igazolják, hogy a kollektív gazdaságok tagjai az építkezések terén is kimagasló eredményekkel köszönthetik a II. pártkongresszust és november 7-ét.

Népünk évszázadokon át harcolt a kizsákmányoló osztályok és az idegen elnyomók ellen a jobb életért, a nemzeti függetlenségért, a szabadságért.

Az elnyomott és kizsákmányolt tömegek harca különféle formákat öltött, kezdve a bojárok birtokaitól való tömeges szökődéstől, egészen a nagyméretű felkelések, amelyek remélhetőleg a gazdaságokat. Dózsa György lángoló zászlakal fordult 1514-ben az erdélyi felkelő jobbágyokhoz és követelte nevének a nemzeti előjogok eltörlését és emberi életet a kizsákmányolt tömegeknek. Román és magyar parasztok keltek fel 1784-ben az elnyomók ellen Horia vezetésével és hősiesen harcoltak a jobb életért. A nép történelmének dicsőséges fejezetét képezi Tudor Vladimirescu felkelése, a nagy forradalmi demokratá Nicolae Balcescu vezette 1848-as forradalom és az 1888-as parasztfelkelés. Népünk sohasem felejtje el azt a tizenegyezer parasztot, akiket a kizsákmányolók gyilkoltak meg 1907-ben.

Történelme során népünknek nemcsak a belső elnyomók ellen kellett harcolnia. A társadalmi felszabadítási harc összekapcsolódott a nemzeti felszabadulással, a függetlenségért folytatott harccal.

A bojárok idegen hadsereget hívtak segítségül, valahányszor az elnyomott tömegek harca szálalt és veszélyeztetett kiváltságaiak. Így történt 1821-ben, így történt 1848-ban. „A bojár — írja Nicolae Balcescu — jogtalanságát való jogának megmentéséért eladta a haza függetlenségét és kiváltságos helyzetét idegen szörnyök védelmére alá helyezte”.

Népünk az elszenvetett vereségek ellenére sem vesztette el a győzelemre vetett reményét. 1877-ben a nagy orosz nép felszabadító hadsere-

ge harcra indult a törökök ellen. A török elnyomók elleni harcban erősödött meg a román-orosz barátság. Az orosz és román katonák hősi harca és a törökök felett aratott győzelme folytán a román nép évszázados rabság után függetlenné vált.

A nép nehezen szerzett függetlenségét azonban az ország gazdaságával együtt a polgárság és a földesurak más uraknak adták el. Hosszú években azt amerikai, angol, francia és német trösztök rabolták az országot és kegyetlenül kizsákmányolták a dolgozó népet.

Mihelyt a történelme színpadán megjelent a munkásosztály, mihelyt nálunk is a bolsevik párt nyomán megalkult a munkásosztály utijonosi forradalmi pártja — a Romániai Kommunista Párt — népünknek a bel- és külföldi kizsákmányolók és elnyomók ellen folytatott harca magasabb fokra emelkedett.

Mivel a polgárság elárulta az 1848-as polgári demokratikus forradalmat, a munkásosztály, mint egyetlen igazságos forradalmi osztály, vállalta, hogy végigviszi a polgári demokratikus forradalmat és szocialista forradalomá alakítja át.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatására országunkban lendületes forradalmi mozgalom született meg. Gyujtó jelszavak terjedtek el: harc a békekért, az imperialista háború ellen, a munkás-paraszti hatalomért, földet a parasztságnak. Hatásuk nagyarányú tömegsztrájkokban és munkástüntetésekben nyilvánul meg és az 1920-as általános sztrájkkal éri el tetőpontját, mely Románia egész proletariátusát magával ragadja.

A munkásharcok tapasztalata, különösen pedig az 1920-as általános

szervezte a fegyverek visszafordítását a hitleri elnyomók ellen. A párt vezetésével, a munkásosztály szövetségében a dolgozó parasztsággal és a többi dolgozókkal, végleg lezárta az imperialista jármót, kiragadta a hatalmat a polgárság és a földesurak kezéből, megdöntötte a monarchiát és megteremtette a népi demokratikus államot.

A munkásosztály az államhatáron felhasználásával kiragadta a kizsákmányolók kezéből a gyárakat, üzemeket és a fő termelő eszközöket. Országunk dolgozó népe ura sorsának, gazdája az anyagi és kulturális javaknak. Felszámoltuk a munkanélküliséget és emelkedett a munkásság életszínvonala. Pártunk a dolgozó népet az osztály nélküli társadalom, — a kommunista társadalom felépítése felé vezeli.

A párt és a kormány legfőbb törekvése a szocializmus megalapozásának jelenlegi szakaszában az RMP KV 1953 augusztusi bővített plenáris ülésén kidolgozott gazdasági intézkedések megvalósítása, hogy a népgazdaság harmonikusan és arányosan fejlődjön és a dolgozó anyagi és kulturális színvonala rövid idő alatt emelkedjék.

Miközben tovább folyik a harc az ipar fejlesztéséért, a dolgozó nép jelenleg a mezőgazdasági termelés megjavítására összpontosítja erőfeszítéseit. A szocializmus építésének jelenlegi szakaszában — amint azt a II. pártkongresszus irányelv-tervezete megállapítja — a nehézipar fejlesztése és az élelmiszeripar, közszükségleti cikkeket gyártó ipar termelésének fokozása mellett a mezőgazdaság fejlesztése az egész népgazdaság fejlődésének és megerősítésének, a dolgozó életszínvonala állandó emelésének döntő láncszeme.

A párt Központi Vezetősége hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági termelés folytonos emeléséért folytatott harc gazdaságpolitikájának egyik alapvető eleme.

A pártunk a mezőgazdasági fejlesztésére és a mezőgazdasági cikkek termelésére vonatkozóan kidolgozott intézkedéseinek megvalósítása, lehetővé teszi, hogy rövid idő alatt, 2-3 éven belül, országunk dolgozóinak életszínvonala lényegesen emelkedjék.

A galatitartományi GTA-k, a gépközpontok és állami gazdaságok munkásai, egyes kollektív gazdaságok és mezőgazdasági társulások tagjai, valamint egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztiok felhívást intéztek az ország összes dolgozó parasztiához, hogy közönséges a II. pártkongresszust és november 7-ét újabb termelési sikerekkel.

A dolgozók tettekkel valósolnak a közös felhívásra. Az iparban a termelés és a termelékenység emeléséért folyó harcban nemrég különösen értékes kezdeményezés született a sinaiai „I. C. Frimu” lémpipari üzemben a gépi berendezés jobb felhasználására vonatkozóan. Az üzem munkaközössége elhatározta, hogy új jelszóval fokozza a szocialista verseny lendületét: „Gépeinket sokat termelhetünk”. A kezdeményezés eredményei már jelentkeznek az ország számos üzemében.

Az 1953 augusztusi bővített plenáris ülés óta elért eredmények, valamint a II. pártkongresszus és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37-ik évfordulója tiszteletére vállalt kötelezettségek teljesítése azt bizonyítják: minden lehetőség megvan arra, hogy valóra válsunk a Központi Vezetőségnek és a kormánynak a dolgozó életszínvonala emelésére vonatkozó intézkedéseit.

A Szovjetunió önzetlen gazdasági segítséget ajánl a gyengén fejlett országoknak

Az ENSZ gazdasági és pénzügyi bizottságának ülése

NEWYORK. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Az ENSZ gazdasági és pénzügyi bizottsága folytatja a napirend első pontjának, a gyengén fejlett országok gazdasági fejlesztésének vitáját. Ez a pont magában foglalja azt a kérdést is, hogy a gyengén fejlett országok támogatására egy külön ENSZ-alapot létesítsenek, nemzetközi pénzügyi testületet szervezzenek, előmozdítják a magántőke beáramlását ezekbe az országokba és megvalósítják a földreformot.

Scheyven, az ENSZ gazdasági és társadalmi tanácsának volt elnöke jelentést terjesztett a bizottság első ENSZ háromévi tevékenységéről ebben a kérdésben. A hiányszólamot a lakosság arányszámára vonatkozó adatok alapján a háború előtti 38,6 százalékról 59,5 százalékra emelkedett. A világ népének jelentős része nyomorban tengődik, egészségtelen lakáshelyzetben él. Az Ázsia és Afrika kiterjedt vidékein a kólera, malária, tüdővész, a trachoma és más betegségek pusztítanak. A fő feladat lakosságának fele irástudatlan.

A közgyűlés jelenlegi ülésének jelezte a vitát az utat, hogy sok küldött lényegében változatlanul megmaradt az előző álláspontja mellett ebben a kérdésben. A tőkés országok küldöttjei „melyesges rokon-szenvüket” fejezik ki a gyengén fejlett országok lakossága iránt, mégis különböző ürügyekkel megtagadják részvételüket a különleges pénzalap és a pénzügyi testület megteremtésében.

Strauss, amerikai küldött beszédében igyekezett úgy feltüntetni a dolgokat, mintha az amerikai monopóliumok tökéberuházásai a gyengén fejlett országok gazdasági életének fellendítésére alkalmas fontos tényezők volnának. Ezzel szemben egy szót sem említett arról, hogy az USA hozzájárulna a nemzetközi pénzalap megteremtéséhez.

A francia küldött szerint ezt a kérdést „realis szellemben” kell megoldani. Ezt úgy érte, hogy az illető országoknak csak igen korlátozott mértékben kell fokozni a termelést — s ebben a mértékben is főként csak a nyersanyagtermelést, ipari téren pedig csak annyira, hogy ne versenyezzenek a fejlett országok iparával.

Chile küldötte hangoztatta, hogy az amerikai monopóliumok uralma

miatt az ország vörösréz-ipara kétszer annyit veszített, mint amennyit kölcsönképpen külföldről kapott. A chilei küldött kiemelte, hogy a kereskedelmi korlátozások következtében a latinamerikai országok megvannak fosztva attól a jogtól, hogy szabadon rendelkezzenek saját áruikkal.

A bizottság október 12-i ülésén felszólalt A. P. Morozov szovjet megbízott. Kimutatta, hogy a gyengén fejlett országoknak roppant emberanyag-tartalékaik és természeti kincseik vannak. Megvan minden előfeltételük a gazdasági fejlődéshez, de a bőséges nyersanyagforrásokat gyakran nem az illető országok érdekében, hanem a külföldi monopóliumok érdekében használják fel.

A szovjet küldött konkrét adatok alapján megállapította, hogy az utóbbi években a gyengén fejlett országok helyzete rosszabbodott, ami különösen a külkereskedelmi forgalom csökkenésében jut kifejezésre. Indonézia, Pakisztán, Ceylon, Tajföld, Mexikó és más országok aranytartaléka az utóbbi három évben jelentősen csökkent.

A túltermelési válság tünetei megmutatkoznak az indonéziai és malájföldi ól- és gumitermelésben, a kubai cukoriparban, a brazil gyo-pottermelésben. Ennek következtében igen sok országban fokozódik a munkanélküliség, emelkednek az árak. A „New York Times” közlése szerint Kubában a munkanélküliség száma elérte az egymilliót.

Mindezek a tények összefüggnek azzal, hogy a gazdasági kulcsposztciók sok gyengén fejlett országban idegen tőkés kezében vannak. Így módjukban van előnytelen kereskedelmi feltételeket szabni a gyengén fejlett országok számára. Az ENSZ titkárságának 1949. évi jelentéséből kitűnik, hogy a gyengén fejlett országok ebben az évben kétharmaddal több árut voltak kénytelenek exportálni, mint a múlt század végén, hogy ugyanolyan mennyiségű importárut kapjanak, mint akkor. Súlyosbítja a helyzetet a militarizációs politika, a stratégiai nyersanyagok felvásárlása — polom árért.

A gyengén fejlett országok helyzetének súlyosbodásához nagy mértékben hozzájárul az USA diktálta gazdaságpolitika, amely korlátozza, sőt megtiltja ezeknek az országoknak, hogy kereskedelmet folytassanak a Szovjetunióval, a Kínai Népköztársasággal.

sággal és a népi demokratikus országokkal. A gyengén fejlett országok e politika következtében külkereskedelmi téren függő helyzetbe kerülnek a monopóliumokkal szemben.

A szovjet küldött utalt a „Magazine of Wall-Street” című amerikai folyóiratra, amely nyíltan megírta, hogy az amerikai tőkés nem emberbaráti céllal, hanem profituik növelése céljából kezdenek üzleti vállalkozásokat, tökéberuházásokat a gyengén fejlett országokban. Így például az amerikai monopóliumok 1953-ban 8 milliárd dollárt tettek ruházatként be Latin-Amerikába. De ez az összeg nem a latinamerikai országok gazdasági fejlődését szolgálta.

A Szovjetunió az a meggyőződés, hogy az USA által diktált gazdasági korlátozások megszüntetése és a kölcsönös előnyökön alapuló kereskedelmi kapcsolatok nagyban előmozdíthatják a gyengén fejlett országok gazdasági fellendülését, sokkal inkább, mint a nemzetközi pénzalap létesítése.

A szovjet küldött kidomborította, hogy a gyengén fejlett országok gazdasági fejlődésének egyik legfőbb feltétele a földreform. A szovjet küldött hivatkozott a társadalmi és gazdasági tanács ajánlására — a közgyűlés 6. ülésén — elfogadott határozatra, amely a gyengén fejlett országoknak földosztást javasol a földdel nem bíró, vagy kevés földdel rendelkező parasztok és középparasztok között.

Beszéde befejező részében a szovjet küldött nyomatékosan kiemelte, hogy a Szovjetunió, az ENSZ gazdasági szerveiben többször kifejtett álláspontjához híven a gyengén fejlett országok gazdasági megsegítésére törekedik — hajlandó kifejezési kereskedelmi kapcsolatokat ezzel a gyengén fejlett országokkal, éspedig a jogegyenlőség és a kölcsönös előnyök alapján. A Szovjetunió hajlandó hosszulejratu kereskedelmi árucsereszerződéseket kötni ezekkel az országokkal a kölcsönös előnyök figyelembevételével. A szovjet kereskedelmi szervezetek ipari felszerelést és gépeket szállíthatnának a gazdaságilag gyengén fejlett országokba. A szovjet küldött végül kiemelte, hogy a Szovjetunió a gazdasági és műszaki segítségnyújtást nem köti semmiféle politikai, gazdasági, vagy katonai feltételekhez.

A bizottság folytatja a kérdés megvitatását.

A szovjet-kínai egyezmények mely benyomást gyakorolnak Ázsia népeire

DELHI. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

A szovjet-kínai tárgyalásokról szóló közlemény erős visszhangra talált az indiai sajtóban. A delhi és a többi indiai lapok vezércikkében és kommentárjaikban foglalkoztak a szovjet-kínai tárgyalások eredményével.

A lapok főképpen a tárgyalások baráti jellegét hangsúlyozták s annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy a tárgyalások eredményeképpen a szovjet-kínai kapcsolatok további erősödése várható. A „National Herald” a többi között megállapítja: „Lehetetlen, hogy a szovjet-kínai nyilatkozat ne gyakoroljon mély benyomást Ázsia népeire, mint hogy az abban megnyilvánuló politika szöveg ellentétben áll az amerikai politikával, amelyet a más népek belügyeibe való beavatkozás jellemmez.”

„Kína és a Szovjetunió — írja a „Tribune” — kijelentette, hogy az ázsiai országokkal fennálló kapcsolatokat alapulj továbbra is a területi sérthetlenség kölcsönös tiszteletbentartásának, a belügyekbe való be nem avatkozásnak, az egyenlőségnek, a kölcsönös előnyöknek és a békés együttélésnek elvét tekinti. Ez az Ázsia melegen üdvözli ezt a nyilatkozatot.”

A lapok nagy figyelmet szentelnek az ázsiai feszültség enyhítésének érdekében szolgáló szovjet-kínai javaslatoknak is.

Az „Indian Express” rámutat arra, hogy „az idegen csapatok kivonása Japánból és kedvező feltételek megteremtése a kereskedelmi kapcsolatok felvételére minden ázsiai országgal, éppen olyan egyszerű, mint a koreai nemzetközi értekezlet összehívására vonatkozó javaslat. Mindkét akció előmozdítaná a béke ügyét ebben az övezetben.” Tajvan kérdéseire utalva, a lap megjegyzi: „Cáfolhatatlan tény, hogy Formozszi Kínáé.”

A „Tribune” hangsúlyozza, hogy a világképe érdekében végülis rendezni kell a koreai kérdést. A lap ehhez a problémához fűzi a Kínai Népköztársaság törvényes jogainak helyreállítását az ENSZ-ben és Tajvan visszautatását igazi tulajdonosának — a kínai népnek.

A Francia Kommunista Párt Központi Bizottságának plenáris ülése

PARIS. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Október 15-én megkezdődött Párisban a Francia Kommunista Párt Központi Bizottságának plenáris ülése. A plenáris ülésen a német militarizmus feltámasztása elleni harcnak és a béke védelmének kérdéseit vitatták meg. Előadó Laurent Casanova, a Központi Bizottság Politikájának tagja.

Az amerikai sajtó a közeledő amerikai választásokról

WASHINGTON. (Agerpres.)

A kongresszusi választások előtt az amerikai sajtó a republikánus párt helyzetével foglalkozik. Az „United Press” szerint a választásokon az ellenzék jelentősen előre fog törni, aminek oka egyrészt az, hogy az iparban fokozódik a munkanélküliség, másrészt a farmerek jövedelme csökken. Eisenhower elnöknek a mandátuma lejártáig még hátra-

lévő két évben jelentős ellenzékre kell számítani.

Az „United Press” ezenkívül a köztisztviselők elkeseredésével is foglalkozik, akiknek fizetésjavítási követeléseit Eisenhower elnök elutasította. Az amerikai tömegek ugyanakkor elégedetlenek a kormány háborús politikájával és a kötelező katonai szolgálat meghosszabbítása miatt.

Moszkvában és Leningrádban megnyiták az Anatole France műveit ismertető kiállítások

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ közli:

Október 13-án volt harminc éve annak, hogy meghalt Anatole France, a világhírű francia író. A szépirodalom e nagy mesterének munkái nagy népszerűséget értek el a szovjet olvasók körében.

A kiállításon megtekinthetők az eredeti kiadványok és orosz nyelvű fordításai. A könyvek között ott vannak Anatole France első regényei, „Az istenek szomjaznak”, „Pingvinek szigete” és más kötetek is.

Szovjet újságírók utaztak Budapestre

MOSZKVA. A TASZSZ közli:

Október 14-én szovjet újságírók érkeztek Budapestre, hogy részt vegye-

nek a Nemzetközi Újságírók Szövetsége Végrehajtó Bizottsága ülészakai munkálatain.

Rosszabbodott a gazdasági helyzet Chilében

NEWYORK. (Agerpres.)

Egy chilei napilap cikke közöl az ország gazdasági helyzetéről. A cikk hangsúlyozza, hogy „a munkanélküliség fokozódását gazdasági válság idézte elő.” Az amerikai imperialisták a legkiméleltetlenebbül válságba döntötték Latin-Amerika népeit — írja a lap.

A munkanélküliség jelenleg a termelés több ágára kiterjedt.

A növekvő válság közvetlen következménye, hogy óriási méretekben csökkent a lakosság vásárlóképes-sége.

A lap egy másik cikkében a következőképpen írja le a mezőgazdasági helyzetet: a mezőgazdasági termékek nagyfokú hiánya tapasztalható. A legszükségesebb élelmiszercikkek ára lényegesen emelkedett.

A dolgozó parasztok helyzete napról-napra súlyosabbá válik.

A hét filmjei

„DOZSA-GYÖRGY” mozi: október 20-ig: Egy távoli kikötőben. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Matiné 11 órakor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: október 17-én: Kelet felé megy a vonat. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Matiné 11.30 órakor. Október 18-tól: A 13-as számú ügynök.

„HERBAK JANOS” mozi: október 20-ig: Rejtélyes felfedezés. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Matiné 11.30 órakor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: október 20-ig: A táncosnő. Előadások: 3.30, 5.30, 7.30 és 9.30 órakor.

Matiné 11 órakor.

„UJ IDOK” mozi: október 19-ig: Szovjet filmfesztivál.

Október 17-én: Kantemiristák.

Október 18-án: Erdei mese.

Október 19-én: Hamupipőke.

Vasárnap matiné 10—13 óráig.

„SOLIDARIATEA” mozi (Gál): október 19-ig: Az utolsó fejezet. Előadások: hétköznap: 7 órakor, vasárnap: 3, 5 és 7 órakor.

„MAXIM GORKI” mozi (Mikolák): október 19-ig: Keto és Kete. Előadások: este 7 órakor, vasárnap: 2, 4, 6 és 8 órakor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi (Lippa): október 17-én: Az ezüstsín por.

„PETOFI SANDOR” mozi (Radna): október 17-én: Aratás.

„POPULAR” mozi (Nagy-szentmihály): Agrotechnikai filmhé: október 17-én: Aratás.

október 18-án: Váratlan vendég.

október 19-én: Nálunk a faluban.

október 20-án: A kubáni kozák.

október 21-én: Hajnalodik Nimen fölött.

október 22-én: Szovjet Bjelorusz-szia.

október 23-án: Beteljesült álom.

A kínai dolgozók a termelés fokozásával köszönik a szovjet-kínai egyezményeket

PEKING. (Agerpres.) — Az Uj Kína jelenti:

A kínai sajtó híven tükrözi azt a határtalan örömet, amellyel Mukdennek, Tientsinnak, Sanghájnak és az ország sok más városának dolgozói

fogadták a szovjet-kínai közleményt. Mint a „Zsenminszibao” írja, a csucini fémipari munkások gyorscsapolásokkal köszöntötték a kínai nép életének e nagy eseményét.

Sangháj rakpartjain, a Vanpu folyam mentén, az épületekre kitűzött bíborvörös zászlonszíkokon ez a szöveg olvasható: „Eljen a kínai-szovjet barátság!”

Uj jellegzetességek a gyarmati és a függő országok népeinek szabadságharcában

R. PALME DUTT,

Nagybritannia Kommunista Pártja végrehajtó bizottságának elnöke-helyettese

mói — vetélytársainak és ellenfeleink tekint az amerikai imperialistákat.

Az amerikai imperialisták buzgón tevékenykednek valamennyi gyarmati és félgymmati országban, hogy beépíthessék ügynökeiket, vagy pedig megvásárolhassák és maguk pártjára vonhassák a nemzeti mozgalom reakciós vezetőségének egy részét. Izrael állam jó példa rá, hogyan változik az angol imperializmus egyik volt gyarmata a valóságban az amerikai imperializmus gyarmatává, s az oly hangosan reklámozott függetlenség tulajdonképpen hogyan válik pusztá főnöksérré. Mindinkább fenyegeti ugyanez a veszedelem Pakisztánt is.

A nemzeti függetlenségi harc a brit birodalom országaiban ezért jelent egységet harcol mind az angol imperialisták közvetlen uralma és igája, mind pedig az amerikai imperialisták behatolása ellen.

Másodszor: a brit imperializmus érdekében élő népek nemzeti függetlenségi harca a brit birodalom valamennyi népének, Anglia, Kanada, Ausztrália, továbbá India, Pakisztán, Ceylon és a közvetlen gyarmati birodalom népeinek közös harcává vált. A nemzeti függetlenségi harc azelőtt csak a brit birodalom gyarmati és függő népeinek harcában fejeződött ki. Anglia és a régi dominiumok munkásosztályának pedig érdeke és kötelessége volt, hogy támogassa ezt a harcot. Az imperializmus további fejlődése azonban oda vezetett, hogy az angol nép ameri-

kai uralom alá került, s ezzel jó részt elvesztette függetlenségét. Használó sors érte a dominiumok — Kanada, Ausztrália és Új-Zéland — népeit is. Ez országok népei a saját tapasztalatukból még jobban megértették a nemzeti elnyomás lényegét és a nemzeti függetlenségi harc jelentőségét.

Harmadszor: a nemzeti függetlenségi harc szorosan összefügg a békeharccal, az Egyesült Államok vezető imperialista tábor háborús készülődésével szemben. Az imperialisták mai háborús készülődése kivétel nélkül minden országot veszélyeztet. Ez a háborús készülődés szemléltetést a gyarmati és a félgymmati országok ellen, főképp Délkelet-Ázsia, valamint a Közép- és a Kelet-Kelet országai ellen is irányul, természeti kincseiknek stratégiai célokra való felhasználása és területüknek a további háborús tervek megvalósítására szolgáló támaszponttá változtatása végett. Ezért nem szabad a nemzeti függetlenségi harcot elválasztani a békeharctól.

A gyarmati és a függő népek nemzeti függetlenségi harcához fűző érdekek szorosan kapcsolódnak a világ demokratikus, imperialistaellenes táborának érdekeihez. E tábor népeinek érdekei, hogy elősegítsék és támogassanak minden olyan kezdeményezést, amely a világ békéjét szolgálja.

III.

A kínai népi forradalom és a Kínai Népköztársaságunk a kommunista párt vezetésével elért sikerei meg-

mutatták a demokratikus, antiféudális és antiimperialista forradalom győzelméhez s ezen az alapon az új-típusú állam, a népi demokrácia megteremtéséhez vezető utat: a munkásosztályból, a parasztokból, az értelmiségből, a városi kispolgárságból és a nemzeti burzsoázsiából alakult nemzeti egységfront kiépítésének útját.

A nemzeti függetlenség, a demokratikus fejlődés és a gazdasági és társadalmi újjalakulás céljából a népi demokrácia ezt a perspektívát fogalmazta meg India Kommunista Pártjának programja, valamint Indonézia, Irak és néhány más ország kommunista pártjainak nemrég elfogadott programjai is.

Mindennebből fontos tanulságokat lehet levonni a nemzeti szabadságharc, a munkásosztály vezette legszélesebb demokratikus nemzeti front megteremtéséhez, amely a munkásosztály és a parasztok szövetségén alapszik; megmutatja, hogyan lehet a legszélesebb rétegeket bevonni a nemzeti szabadságharcba, az imperializmus leggyőztesebb frontjára való felhasználása és területüknek a további háborús tervek megvalósítására szolgáló támaszponttá változtatása végett. Ezért nem szabad a nemzeti függetlenségi harcot elválasztani a békeharctól.

Sok ország tapasztalatai, amelyek ezek az országok a kínai forradalom győzelmének utáni legutóbbi időszakban szerezték — különösen pedig India tapasztalatai — megmutatják az említett széleskörű, munkásosztály vezette demokratikus nemzeti front fejlődésének útját. A tapasztalatok szerint a harcban ezen az uton való fejlődése bizonyos körülmények között megteremtheti a feltételeket a széleskörű demokratikus frontra támaszkodó és a demokráciáért, a békéért, a gazdasági és a társadalmi követelésekért, valamint a nemzeti felszabadulástól folyó harc közvetlen feladatainak megoldására hivatott demokratikus népi egységkormányok

megalakítására. Ez a harc átmeneti szakasz a teljes nemzeti felszabadulás és a népi demokrácia megteremtése felé.

Ennek a fejlődésnek rendkívül fontos tényezői a kommunista pártok. A modern imperializmus fellépése valamennyi gyarmati és függő országban elkerülhetetlenül meggyorsítja a munkásosztály kialakulását és számcséri növekedését. Jól megfigyelhető ez a folyamat például Afrikában — Nyugat-Afrikában, Dél-Afrikában, Rodéziában és Kenyában — is. A gyarmatok munkásosztálya minden akadály ellenére egyre nagyobb területet terjeszt ki: harcát, szakszervezeteket és politikai pártokat alapít, küzd az elemi gazdasági és szociális követelések kielégítéséért és a demokratikus jogokért, tevékenyen részt vesz a nemzeti szabadságharcban s a legkövetkezőbb és a legbátrabb harcoként küzd az imperializmus ellen.

Tehát már sok gyarmati és függő ország elérte azt a szintet, amelyen a munkásosztály mind nyilvánvalóan betölti a nemzeti felszabadulásért, a nép többségének érdekében, a gyarmati burzsoázia felső körének megalkuvása ellen folyó harc legkövetkezőbb vezetőjének szerepét.

E szerep sikeres betöltése elsősorban a kommunista pártoknak, vagyis a munkásosztály olyan politikai pártjainak a megteremtését, fejlesztését és megerősítését követeli, amelyek bevonják soraikba a parasztok legaktívabb képviselőit és a nemzeti szabadságharcban hívők; a nemzeti függetlenségét és fejlesztését követeli, amelyek a marxizmus-leninizmus elveivel vezérelnek és amelyek teljes győzelemre vezetnek a gyarmati és a függő országok népeinek harcát.

(Megjelent a „Tartós békeért, népi demokráciáért!” című lap 41. (309.) számában).